

Book Review: Riaan Eksteen, *The Role of the Highest Courts of the United States of America and South Africa, and the European Court of Justice in Foreign Affairs*, 2019, pp. 448, T.M.C. Asser Press, ISBN: 978-94-6265-294-1

Reviewed by: Dr. Konstantinos Margaritis, Adjunct Academic at the Hellenic Open University, Member of the Board of Directors of the Greek Public Law Association, Attorney at Law

Published by: Greek Public Law Association in the Greek Journal *Public Law Journal*, Vol. 5, Issue 3-4, 2020, pp. 302-303

Free English summarized translation:

The aim of the author is to highlight the role of supreme courts in foreign policy processes, along with the degree of involvement of these judicial authorities in the relevant decisions. The author attempts this analysis by examining three cases, the United States, South Africa and the European Union, investigating the role of the US Supreme Court, the Constitutional Court and the Supreme Court of South Africa and the Court of the European Union, respectively.

The second paragraph mentions the fact that the author examines these entities and that EU and is not a state so each country has its own foreign policy. However the role for the union was strengthened under the revised versions of the Lisbon treaty

Third paragraph discusses the structure of the book. First part, the introduction which includes a rich bibliographic review, is followed by a chapter which presents the field of foreign policy analysis as a scientific field and its importance in the modern policy context. Explains that the author mentions the impact of the legislative framework on foreign policy analysis, as well as on internal affairs and national security as factors in shaping foreign policy. It also refers to the special sub-chapter, that of the contribution of non-state actors and new emerging actors in the field of foreign policy which is currently developed. The second part of the book is dedicated to the US and its Supreme Court. The third chapter develops the constitutional powers given to the legislatures: the principles dealing with the balance between political decision and

judicial review are analyzed there as well. In the last part the author focuses on important decisions focusing on the protection of human rights as an aspect of foreign policy, for example *Medellin v. Texas*, *Humberto Leal Garcia v. Texas*, *Guantanamo Bay Prison*, etc., highlighting the importance of rights as a policy-maker.

The last chapter of the second part the author deals with contemporary foreign policy issues such as those that have emerged due to Trump's policy of banning travel to the United States from certain countries. The last subsection includes a critical approach to the extent to which the Supreme Court is involved in US foreign policy.

The third part examines the case of South Africa through the case law of two courts, the Constitutional Court and the Supreme Court. The author focuses on seven cases of particular importance, with legal and political implications.

The fourth part is devoted to the European Union, including rich case law examinations from the period of the European Communities. In details it mentions the case the author has examined and mentions that in the fourth part, reference is made to the dominant institutional issue that has preoccupied the Union, with Brexit taking place. This chapter is more of a political analysis, as it examines all texts, agreements and soft law texts, from the beginning of the exit process until the 2018 exit agreement, with apt commentary on the implications of this agreement.

Overall, this is a well-organized book with a clear focus on research questions. The three cases examined, with their similarities, but mainly their differences, are typical examples geographically and politically. The author's multifaceted experience in foreign policy, having served as Ambassador of South Africa, in important positions worldwide, combined with his legal and political academic expertise are the guarantee for a successful analysis of the subject matter in the book. Through very rich case law, the reader is given the opportunity to immerse himself in the role of the supreme courts in important political situations regarding foreign policy.

Text in original Greek

Σκοπό του συγγραφέα στο υπό παρουσίαση βιβλίο αποτελεί η ανάδειξη του ρόλου ανώτατων δικαστηρίων σε διαδικασίες εξωτερικής πολιτικής, αλλά και του βαθμού εμπλοκής των δικαστικών αυτών αρχών στις σχετικές αποφάσεις. Ειδικότερα ο συγγραφέας επιχειρεί την ανάλυση αυτή εξετάζοντας τρεις περιπτώσεις, τις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Νότια Αφρική και την Ευρωπαϊκή Ένωση, ερευνώντας αντίστοιχα το ρόλο του Ανώτατου Δικαστηρίου των ΗΠΑ, του Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανώτατου Δικαστηρίου της Νότιας Αφρικής και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ασφαλώς η εξωτερική πολιτική αποτελεί εξαιρετικά ευαίσθητο πεδίο άσκησης πολιτικής. Ιδιαίτερα στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας ασκείται ακόμη εν πολλοίς υπό όρους διακυβερνητικότητας με πολύ συγκεκριμένη δυνατότητα παρεμβολής του Δικαστηρίου. Προφανώς, σε αντίθεση με τις δύο άλλες περιπτώσεις που εξετάζει ο συγγραφέας, τις ΗΠΑ και τη Νότια Αφρική, η Ένωση δεν αποτελεί κράτος, η άσκηση εξωτερικής πολιτικής δεν έχει μεταφερθεί ως αρμοδιότητα στην Ένωση και ως εκ τούτου το κάθε κράτος μέλος καθορίζει τις δικές του προτεραιότητες στο επίπεδο αυτό, στο πλαίσιο βέβαια μιας θεσμικής προσπάθειας καθορισμού κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας που ενισχύθηκε με την αναθεώρηση της Λισαβόνας και την θεσμοθέτηση του Έγχατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

Σε επίπεδο δομής του βιβλίου, στο πρώτο μέρος του, η εισαγωγή στο σχετικό προβληματισμό, η οποία συμπεριλαμβάνει και πλούσια βιβλιογραφική ανασκόπηση, ακολουθείται από κεφάλαιο όπου παρουσιάζεται ο κλάδος της ανάλυσης εξωτερικής πολιτικής ως επιστημονικός τομέας και η σημασία της στο σύγχρονο πλαίσιο πολιτικής. Αναφέρεται ειδικότερα στην επίδραση του νομοθετικού πλαισίου στην ανάλυση εξωτερικής πολιτικής, καθώς και στις εσωτερικές υποθέσεις και στην εθνική ασφάλεια ως παράγοντες διαμόρφωσης εξωτερικής πολιτικής. Σε ειδικό υποκεφάλαιο αναπτύσσεται η συνεισφορά μη κρατικών παραγόντων και νέων αναδυόμενων παραγόντων στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής.

Το δεύτερο μέρος του βιβλίου αφιερώνεται στις ΗΠΑ και στο Ανώτατο Δικαστήριο της χώρας. Στο κεφάλαιο 3 αναπτύσσονται οι συνταγματικές αρμοδιότητες που έχουν δοθεί στα όργανα άσκησης νομοθετικής λειτουργίας και με ποιον τρόπο έχει ερμηνεύσει το Ανώτατο Δικαστήριο της αρμοδιότητες αυτές. Αναλύονται οι αρχές στις οποίες έχει στηριχθεί το Δικαστήριο ώστε να επιτύχει ισορροπία μεταξύ πολιτικής απόφασης και δικαστικού ελέγχου. Στο επόμενο κεφάλαιο, ο συγγραφέας επικεντρώνεται σε σημαντικές αποφάσεις που εστιάζουν στην προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως πτυχή της εξωτερικής πολιτικής, για παράδειγμα *Medellin v. Texas*, *Humberto Leal Garcia v. Texas*, *Guantanamo Bay Prison* κ.ά, επισημαίνοντας τη σημασία των δικαιωμάτων ως παράγοντα διαμόρφωσης πολιτικής. Στο κεφάλαιο 5 η ανάλυση επικεντρώνεται *Alien Tort Statute*, νομοθεσία που αφορά τη δυνατότητα

303

αλλοδαπών να προσφύγουν στην ομοσπονδιακή δικαιοσύνη των ΗΠΑ σε περιπτώσεις αδικοπραξιών που βασίζονται σε παραβίαση του διεθνούς δικαίου. Και σε αυτό το κεφάλαιο έχουν επιλεγεί εμβληματικές αποφάσεις που διαπλάθουν το σχετικό δικαίωμα σε μια ιδιαίτερη κατηγορία νομολογίας. Κλείνοντας, στο τελευταίο κεφάλαιο του δεύτερου μέρους, ο συγγραφέας καταπιάνεται με σύγχρονες υποθέσεις σχετικά με την εξωτερική πολιτική όπως αυτές που αναδείχθηκαν εξ' αιτίας της πολιτικής Trump να απαγορεύσει τα ταξίδια προς τις ΗΠΑ από συγκεκριμένες χώρες. Στο τελευταίο υποκεφάλαιο περιλαμβάνεται κριτική προσέγγιση του βαθμού ανάμειξης του Ανώτατου Δικαστηρίου στη διαμόρφωση εξωτερικής πολιτικής στις ΗΠΑ.

Στο τρίτο μέρος εξετάζεται η περίπτωση της Νότιας Αφρικής μέσω της νομολογίας δύο δικαστηρίων, του Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανώτατου Δικαστηρίου. Αφού περιγράφεται η αλληλεπίδραση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εξωτερικής πολιτικής της Νότιας Αφρικής, ο συγγραφέας εστιάζει σε επτά περιπτώσεις ιδιαίτερης σημασίας, με νομικό και πολιτικό αντίκτυπο.

Το τέταρτο μέρος αφιερώνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, περιλαμβάνοντας πλούσια νομολογία και από την περίοδο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Αρχικά, επιδιώκεται ανάλυση των ειδικών καταστάσεων στο πεδίο των εξωτερικών σχέσεων στην Ένωση,

λόγω των εγγενών της ιδιαιτεροτήτων. Ο περιορισμένος ρόλος του Δικαστηρίου δεν συνεπάγεται αυτόματα την έλλειψη αποφάσεων, καθώς αποφάσεις που αφορούν σε ενωσιακές αρμοδιότητες ασκούν σημαντική επιρροή στο εξωτερικό πεδίο, ειδικά στο κομμάτι των εμπορικών συναλλαγών. Στο πλαίσιο αυτό, ο συγγραφέας εξετάζει υποθέσεις όπως η Kadı, αλλά και κεφαλαιώδεις ιστορικές αποφάσεις, όπως η Costa v. ENEL, η Cassis de Dijon και η Rosneft Oil Company v. Her Majesty's Treasury and Others. Αποφάσεις με ιδιαίτερη πολιτική χροιά συμπεριλαμβάνονται, όπως στην υπόθεση του Συμβουλίου κατά Hamas ή στην υπόθεση ΡΚΚ κατά Συμβουλίου. Εξετάζεται επίσης ο ρόλος του Δικαστηρίου σε μείζονες πολιτικές αποφάσεις όπως η εμπορική συμφωνία Καναδά – Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και οι συνέπειες της εμπλοκής της Ρωσίας στην Ουκρανία. Στο τελευταίο κεφάλαιο του τέταρτου μέρους, γίνεται αναφορά στο κυρίαρχο θεσμικό ζήτημα που απασχόλησε την Ένωση, την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου. Το κεφάλαιο αυτό αποτελεί περισσότερο ανάλυση πολιτικού χαρακτήρα, καθώς εξετάζονται όλα τα κείμενα, συμφωνίες και κείμενα ήπιου δικαίου, από την αρχή της διαδικασίας εξόδου έως και τη συμφωνία εξόδου του 2018, με εύστοχο σχολιασμό των επιπτώσεων της συμφωνίας αυτής.

Συνολικά πρόκειται για ένα άρτια οργανωμένο βιβλίο με σαφή προσανατολισμό στα ερευνητικά ερωτήματα. Οι τρεις περιπτώσεις που εξετάζονται, με τις ομοιότητες, αλλά κυρίως τις διαφορές τους, αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα γεωγραφικά και πολιτικά. Η πολυδιάστατη εμπειρία του συγγραφέα σε ζητήματα εξωτερικής πολιτικής, αφού είχε διατελέσει Πρέσβης της Νοτίου Αφρικής, έχοντας υπηρετήσει σε σημαντικά πόστα παγκοσμίως, σε συνδυασμό με τη νομική και πολιτική ακαδημαϊκή του εξειδίκευση αποτελούν εχέγγυα για την επιτυχή ανάλυση του θέματος που πραγματεύεται στο βιβλίο. Μέσω δε της πολύ πλούσιας νομολογίας, παρέχεται η δυνατότητα στον αναγνώστη να εντρυφήσει στο ρόλο των ανώτατων δικαστηρίων σε σημαντικές πολιτικές καταστάσεις αναφορικά με την εξωτερική πολιτική.

Κωνσταντίνος Μαργαρίτης, ΔΝ, LLΜ, Μέλος ΣΕΠ ΕΑΠ, Μέλος του ΔΣ της Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων (ΕΕΔ), Δικηγόρος